



## EU-topmøde om det indre marked, industripolitik og digitalisering

Bag de meget omtalte uenigheder om EU's udenrigspolitiske linje i forhold til Hviderusland og Tyrkiet var omdrejningspunktet for det ekstraordinære EU-topmøde den 1.-2. oktober at få sat EU's langsigtede vækst og globale konkurrencekraft på dagsordenen. På mødet var der opbakning til, at coronakrisens anden bølge skal håndteres mere koordineret og til mindst mulig skade for det indre marked. Der var også enighed om at intensivere EU's industripolitiske ambitioner. Det indebærer blandt andet støtte til industrialiancer om hydrogen, Internet of Things og Smart Health, som også indeholder en række muligheder for danske virksomheder.

Sidst, men ikke mindst, blev det besluttet at accelerere EU's digitale omstilling. Danske virksomheder kan derfor se frem til, at EU-Kommissionen snarest vil fremlægge forslag til bedre rammer for datadeling, så der bedre kan opbygges en stærk dataøkonomi i det indre marked. Desuden vil EU fremrykke investeringer i digital infrastruktur, digitale teknologier og digitale kompetencer. Det kræver imidlertid, at der snarest indgås et kompromis mellem Ministerrådet og Europa-Parlamentet om EU's budgetramme for 2021-2027 og genopretningsfonden, som stats- og regeringscheferne blev enige om i juli.

### INDHOLD

Fremtidssikring af EU's konkurrencekraft .....	2
Turbo på EU's digitale omstilling .....	3
EU's eksterne relationer .....	4
DI mener .....	4

Topmøde med fokus på EU's globale konkurrencekraft

## FREMTIDSSIKRING AF EU'S KONKURRENCEKRAFT

2020 har budt på udsædvanligt mange EU-topmøder, som næsten alle har handlet om coronakrisen og Brexit. Derfor havde formanden for Det Europæiske Råd, Charles Michel, indkaldt til et ekstraordinært topmøde den 1.-2. oktober med fokus på EU's langsigtede vækst og globale konkurrencekraft.

Et af-coronaficeret og dybere indre marked

På mødet blev det konkluderet, at et velfungerende indre marked er en forudsætning for at genoprette økonomien. Der var derfor opbakning til, at EU's indre marked snarest muligt skal af-coronaficeres. Det indebærer et opgør med den fragmenterede tilgang og de uhensigtsmæssige tilløb til selvforsyning, der var kendetegnende for coronakrisens første bølge. Desuden vil EU-landene følge op på ambitionen om et dybere indre marked, hvor fælles regler håndhæves bedre, og der gøres op med ikke-retfærdiggjorte handelsbarrierer – særligt på serviceområdet.

Intensivering af EU's industripolitiske ambitioner

Desuden vil EU-landene intensivere de industripolitiske ambitioner og opdatere EU's industristrategi i første del af 2021. Det indebærer, at der via industrialliancer skal opbygges strategiske værdikæder i EU inden for blandt andet hydrogen, batteriteknologi, Internet of Things, Smart Health og råmaterialer. Formålet er at gøre EU's økonomi mere grøn, digital, konkurrencedygtig og modstandsdygtig over for fremtidige kriser.

EU's konkurrenceregler er blevet en politisk kampplads

EU-landene understreger ligeledes vigtigheden af Kommissionens gennemgang af EU's konkurrenceregler, som skal afsluttes i 2021. Især Tyskland og Frankrig har presset på for, at der gives tilladelse til større fusioner, så der kan etableres "European Champions", som kan tage kampen op med USA's og Kinas teknologigiganter. På den anden side står Danmark og ligesindede EU-lande, der kæmper for at fastholde EU's skrappe konkurrenceregler, som sikrer en effektiv konkurrence i EU's indre marked med lige muligheder for store og små virksomheder. EU's konkurrenceregler er dermed blevet en af de store politiske kamppladser.

Uklarhed om betydning af EU's "strategiske autonomi"

I konklusionerne er der også lagt vægt på EU's 'strategiske autonomi' og behovet for at mindske afhængigheden af handelspartnere på følsomme områder. Det er derimod uklart, om disse målsætninger handler om at fremme EU's styrkepositioner, sikre et globalt *level playing field* og gøre op med unfair handelspraksis, eller om strategisk autonomi skal forstås som protektionisme og en delvis afkobling fra globale værdikæder. Danmark og ligesindede EU-lande skal derfor kæmpe for at fastholde EU som et frihandelsorienteret samarbejde.

EU vil fremskynde opbygningen af det digitale indre marked

## TURBO PÅ EU'S DIGITALE OMSTILLING

Et andet centralt tema på EU-topmødet var EU's digitale omstilling. EU-landene er enige om, at fremtiden er digital, og at digitalisering er et afgørende konkurrenceparameter på de globale markeder. Det blev derfor besluttet at fremskynde politiske initiativer i forhold til at opbygge EU's digitale indre marked. Desuden skal Kommissionen senest til marts 2021 præsentere en digital 2030-plan for EU.

Opbygning af dataøkonomi i EU

Et af initiativerne er at opbygge en stærk dataøkonomi i EU's indre marked. I modsætning til USA og Kina har EU langt fra realiseret potentialet i dataøkonomien. Det skyldes især, at EU ikke giver virksomhederne de samme muligheder for datadeling. Med udgangspunkt i Kommissionens datastrategi fra februar 2020 vil EU derfor sætte klarere juridiske rammer for deling og brug af data. Desuden vil EU investere massivt i såkaldte "data spaces", som skal hæve kvaliteten og sikkerheden i deling af data.

Fokus på en tillidsvækkende digital udvikling

Det understreges i konklusionerne fra topmødet, at opbygningen af dataøkonomien skal ske med afsæt i europæiske værdier om sikkerhed, ansvarlighed og beskyttelse af privatlivet. Det skal sikre en tillidsvækkende digital udvikling, som er afgørende for virksomhedernes investeringer i nye digitale løsninger.

Digital Services Act blev fremhævet af EU-landene

EU-landene ser ligeledes frem til Kommissionens kommende forslag om Digital Services Act, som vil blive fremlagt i slutningen af 2020. Forslaget vil gå ud på at harmonisere lovgivning, ansvar og forpligtelser for digitale platforme i EU's indre marked. Det skal skabe forudsætningerne for, at brugere såvel som udbydere af digitale platforme kan udvide deres forretning uden at blive mødt med fragmenterede krav på tværs af EU-lande.

EU vil fremrykke investeringer i digital omstilling

Den digitale omstilling er på ingen måde gratis. Derfor har EU-landene også besluttet at fremrykke investeringer i digital infrastruktur, digitale teknologier og digitale kompetencer. Det skal styrke rammevilkår for udvikling og udbredelse af Internet of Things, kunstig intelligens, blockchain, cloud services, 5G-netværk og digitale kompetencer. På den måde får virksomhederne et bedre afsæt til at omstille og skalere deres digitale forretning.

Aftale om EU's budget og genopretningsfond er en forudsætning

En af forudsætningerne for EU's digitale omstilling er, at der i efteråret 2020 indgås et kompromis mellem Ministerrådet og Europa-Parlamentet om EU's budgetramme for 2021-2027 og genopretningsfonden. Det vil betyde, at de mange midler til digital omstilling i EU's Digital Europe Programme og genopretningsfonden kan bringes i spil fra starten af 2021.

EU vil intervenere diplomatisk i konflikt med Tyrkiet

## EU'S EKSTERNE RELATIONER

EU-landene diskuterede spændingerne i den østlige middelhavsregion, hvor Cypern og Grækenland strides med Tyrkiet om råderet over gasreserver. Med Tyrkiet som tæt samarbejdspartner foreslår EU i første omgang et multilateralt forum til konfliktmægling. Her tilbyder EU at udvide handelsaftalen med Tyrkiet, så den også omfatter landbrugsvarer, tjenesteydelser og adgang til offentlige udbud. Viser Tyrkiet ikke kompromisvilje, er EU klar til at indføre sanktioner.

Endnu ingen afklaring om EU-sanktioner mod Hviderusland

EU-landene drøftede ligeledes, hvordan EU skal reagere på situationen i Hviderusland, hvor befolkningen gør oprør mod dikatoren, Alexander Lukashenko. Det blev besluttet at indføre sanktioner mod 40 personer i Lukashenkos inderkreds, som blandt andet vil få indefrosset formuer i EU.

EU lægger pres på Kina i forhold til handel, klima og menneskerettigheder

Derudover vendte EU-landene relationen til Kina og satte som mål, at forhandlingerne med Kina om en aftale om vilkår for udenlandske investeringer skal afsluttes i 2020. EU-landene opfordrer også Kina til at tage større ansvar for at bekæmpe klimaforandringer. Desuden udtrykker EU bekymringer over menneskerettighedssituationen i Kina i forhold til Hong Kong og etniske minoritetsgrupper.

Vigtigt at fjerne barrierer i EU's indre marked

## DI MENER

Det er vigtigt, at EU vil koordinere og målrette håndteringen af coronakrisen, samtidig med at der følges op på ambitionen om et dybere indre marked. Virksomhederne møder stadig handelsbarrierer i EU's indre marked, og under coronakrisen er der desværre kommet flere barrierer. Det skal der gøres op med, så virksomhederne kan indfri det fulde økonomiske potentiale i det indre marked.

Store muligheder i EU's industripolitik, men også risici

DI ser også positive elementer i EU's ambitioner om at skabe industrialliancer på tværs af EU-lande. Særligt vigtigt er det, at EU vil bruge allianceerne til at fremme grøn omstilling, digitalisering og skabe bedre rammevilkår for life science-industrien. Det er imidlertid vigtigt for DI, at EU's industripolitiske projekter ikke svækker EU's konkurrenceregler og globale værdikæder, som er afgørende for danske virksomheders markedsadgang og konkurrencekraft.

Afgørende, at EU accelererer den digitale omstilling

DI tager også positivt imod, at EU vil fremrykke den digitale omstilling. Der er brug for en bedre dataøkonomi og massive investeringer i digital infrastruktur, digitale teknologier og digitale kompetencer, så danske virksomheder kan udrulle nye digitale forretningsmodeller i fuld skala og blive bedre stillet i den globale konkurrence.